

Motion till riksdagen

1987/88:Jo718

av Lars Hedfors m. fl. (s)

om återanvändning av plastprodukter

Mot.
1987/88
Jo718-719

Användningen av plast ökar snabbt i Sverige. År 1974 konsumerade vi 83 kg per invånare och år. Motsvarande siffra 1986 var 93 kg. Sammanlagt förbrukar vi 770 000 ton plast per år. Denna plast blir förr eller senare avfall och kommer då också att bli ett gigantiskt miljöproblem. En del kommer att förfula vår vackra natur. Det mesta hamnar på soptipparna och bidrar därmed till att öka det redan nu svårtillgodosedda kravet på mark till sådana anläggningar. En liten del av plasten hamnar i förbränningsanläggningar av olika slag med stor risk för utsläpp av farliga ämnen, t. ex. dioxiner, via rökgaserna.

Det rör sig alltså om betydande problem som dessutom tenderar att bli större och större allteftersom användningen av plastprodukter ökar. Det måste vara en uppgift för samhället att ta itu med dessa problem. Frågan är bara hur detta skall ske. Svaret på den frågan kan förmodligen sammanfattas i ett enda ord, nämligen återvinning.

Återvinning av plastprodukter sker redan i dag men i en försvinnande liten skala. Och det beror på att metoden inte är problemfri. Tvärtom. Ett av problemen sammanhänger med att det på marknaden i dag finns ett mycket stort antal – enligt uppgift ca 20 000 – plastsorter. Vill man återanvända en plastsort, så bör man inte blanda den med någon annan sort. Och frågan blir då hur man på ett enkelt sätt skall kunna särskilja de olika plastprodukterna.

På andra håll i världen gör man dock nu försök med att mala ned alla sorters plast, inkl. vissa föroreningar, och därigenom framställa nya användbara produkter. Det borde finnas möjligheter till sådan verksamhet även i Sverige. Frågan är bara om man på detta sätt kan framställa produkter som efterfrågas och om detta kan ske på ett lönsamt sätt. I så fall borde det vara intressant för privata företag att engagera sig i denna typ av återvinningsverksamhet. För att detta skall ske måste samhället ta initiativ och stimulera till sådan verksamhet. Det kan åstadkommas t. ex. genom statsbidrag, som förmedlas via naturvårdsverket, till intresserade företag. Detta bör ges regeringen till känna.

För att man skall kunna särskilja olika plastsorter och därigenom ytterligare underlätta återvinning bör ett system med märkning av all plast som tillverkas införas. Vi föreslår därför att riksdagen hos regeringen anhåller om åtgärder för att tillgodose detta syfte.

Ett retursystem för plastflaskor

Mot. 1987/88

Jo718

Ett speciellt problem i detta sammanhang är den tilltagande användningen av plastflaskor för t. ex. läskedrycker. Enligt uppgift såldes det år 1986 inte mindre än 30 miljoner sådana flaskor. Det finns tecken som tyder på att plastflaskan tar marknadsandelar från både glasflaskan och aluminiumburken, för vilka det finns ett återvinningssystem.

Förutom att vara ett hot mot miljön är detta ett betydande resursslöseri. Det är svårt att förstå varför det vid sidan av befintliga retursystem skall behöva finnas en helt ny och miljövänlig engångsflaska. Det lär emellertid bli svårt att helt förbjuda en sådan flaska, varför vi föreslår att någon form av retursystem för plastflaskor införs. Sådana system finns redan i bl. a. Västtyskland och vissa delar av USA. Riksdagen bör därför hos regeringen anhålla om åtgärder syftande till att införa ett retursystem för plastflaskor.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statsbidrag till verksamhet med återvinning av plast,

[att riksdagen hos regeringen anhåller om åtgärder för att införa ett system med märkning av plastprodukter,¹]

2. att riksdagen hos regeringen begär åtgärder som syftar till att införa ett retursystem för plastflaskor.

Stockholm den 14 januari 1988

Lars Hedfors (s)

Kjell Nilsson (s)

Ulla Johansson (s)

¹ 1987/88:N219